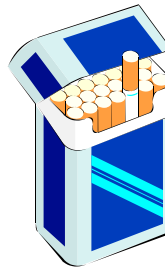

Verksamhetsberättelse avseende alkoholhandläggare 2017

Inledning

Socialnämnden är den nämnd som ansvarar för tillståndsgivningen och tillsynen när det gäller serveringstillstånd, samt att det finns riktlinjer för verksamheten. Nämnden har även ansvaret för att bedriva den omedelbara tillsynen över försäljning och servering av folköl samt försäljning av tobaksvaror och vissa receptfria läkemedel. Under 2017 har tre handläggare arbetat med verksamheten. Senaste åren har två handläggare arbetat med verksamheten men då Linköpings kommun från och med 2017 även handlägger åt Åtvidaberg, Valdemarsvik och Söderköping har verksamheten utökats med en handläggare.

Kommunfullmäktige har beslutat att verksamheten när det gäller tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel ska vara självfinansierad. Socialnämnden ska fortlöpande anpassa avgifterna till nämndens självkostnad för verksamheten.

Serveringstillstånd och serveringsärenden

Antal serveringstillstånd och antalet serveringsärenden fördelade på olika ärendekategorier framgår i tabellen nedan.

Typ av ärende	2017	2016	2015
Antalet serveringstillstånd, stadigvarande	162	166	160
Nyansökningar/ägarskifte	17	19	17
Stadigvarande ändringar i tillstånd, bolagsändringar, lokal, tid etc.	15	24	20
Tillfälliga ändringar i tillstånd, tid, lokal etc.	21	15	21
Tillfälliga tillstånd till allmänheten	15	13	15
Tillfälliga tillstånd till slutna sällskap	104	109	112
Anmälningar om catering, kryddning, provsmakning	72	72	77
Kunskapsprov	59	47	50
Klagomålsärenden	0	0	1
Erinran	2	3	4
Varning	0	0	2
Återkallelse av tillstånd	1	5	1
Upphörda tillstånd/återkallelser	15	13	16
Avslag	3	0	4
SUMMA	486	486	500

Tabell 1: Antal serveringsärenden under 2017.

Folköl, tobak och receptfria läkemedel

Antalet anmälda försäljningsställen av folköl, tobak och receptfria läkemedel den 31 december 2017 framgår av tabellen nedan. Det bör anmärkas att det i de flesta fall säljs fler än en kategori i kombination.

Försäljningsställen	2017	2016	2015
Folköl	75	80	84
Tobak	129	139	149
Receptfria läkemedel	65	71	72
SUMMA	269	305	305

Tabell 2: Antalet anmälda försäljningsställen, folköl, tobak och receptfria läkemedel 2017. De flesta försäljningsställen säljer mer än 1 kategori.

Tillsyn

Tillsynen i kombination med möjligheter till sanktioner är det viktigaste instrumentet för att restaurangverksamheten ska kunna bedrivas enligt gällande lagar och bestämmelser. Det är viktigt att tillsynen är effektiv och inriktar sig på väsentligheter och inte fastnar i detaljer av underordnad betydelse. En viktig uppgift för tillståndsenheten är att analysera tillsynsbehovet och prioritera arbetet därefter. Det är naturligt att de restauranger, som har många anmärkningar och/eller en hög alkoholförsäljning, inspekteras oftare än lugna utpräglade matrestauranger. Huvudsakligen bör tillsynen genomföras under kvälls- och nattid i veckosluten.

Socialförvaltningen utarbetar varje år en plan för hur tillsynen över serverings-tillstånd, försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel kommer att bedrivas. Tillsynsplanen beskriver hur tillsynen kommer att bedrivas och innehåller en årsplan för inriktning och omfattning av tillsynen.

Serveringstillstånd

Tillsynen när det gäller serveringstillstånd kan delas upp i tre delar, den förebyggande tillsynen, den inre tillsynen och den yttre tillsynen. Mycket av den förebyggande och inre tillsynen kan göras på kontorstid medan den yttre tillsynen förutsätter inspektion på serveringsstället företrädesvis kvälls- och natttid. Vissa andra kontroller t.ex. om personal saknar arbetstillstånd eller får betalning, som är undandragen beskattning, kassa- och bokföringsrutiner m.m. kräver såväl insatser på fältet som efterföljande utredningsarbete. Arbetet utförs även delvis tillsammans med andra myndigheter.

I samarbetet med Skatteverket har Socialförvaltningen på ett tidigt stadium kunnat upptäcka och ingripa mot ekonomisk misskötsamhet.

Förebyggande tillsyn

Utbildning i alkohollagen har getts vid ett tillfälle till studenter i samband med Ansvarsfull alkoholservice. Alkoholhandläggarna har också vid ett antal tillfällen närvarat på serveringsställets personalmöten för att informera kring alkohollagens bestämmelser. Tyvärr har inga enskilda dialogsamtal förts med nöjeskrogarna tillsammans med Polisen under året. Detta beror på att det varit svårt för Polisen att hitta tid och personal till dessa samtal.

Inre tillsyn

Tillståndshavarna och deras företrädares ekonomiska skötsamhet avseende eventuella betalningsförelägganden och restföringar har löpande kontrollerats under året via information från Skatteverket. Betalning av skatter och avgifter gentemot Skatteverket har också kontrollerats. Restaurangrapporterna har granskats avseende omsättning av alkoholdrycker. Målet måste därför anses uppfyllt.

Tillståndshavarna har också löpande under året kontrollerats vad gäller marknadsföring/sociala medier.

Tillståndshavarnas personliga lämplighet har under året kontrollerats hos polismyndigheten.

Yttre tillsyn

Alkoholhandläggarna har under 2017 genomfört 95 tillsynsbesök, yttre tillsyn på restauranger med serveringstillstånd, dagtid, under kvällar och nätter speciellt i veckosluten.

Av kommunens 162 serveringsställen så har 56 fått minst ett besök. Målet för året har varit att besöka de ställen som har serveringstid efter kl. 01.00 regelbundet. Av de ställen som har serveringstid efter kl. 01.00 har de flesta fått flera tillsynsbesök under året. Målet måste därför anses uppfyllt.

Folköl, tobak och receptfria läkemedel

Socialförvaltningen har även ansvaret för att bedriva den omedelbara tillsynen över försäljning och servering av folköl samt försäljning av tobaksvaror och receptfria läkemedel. Tillsynen består i att vid tillsynsbesök kontrollera att försäljningsställena följer lagarnas intentioner.

Alkoholhandläggarna har under 2017 genomfört 122 tillsynsbesök på försäljningsställen som säljer tobak och/eller folköl och receptfria läkemedel. I princip alla försäljningsställen har under året fått ett tillsynsbesök. Målet måste därför anses uppfyllt.

Yttranden

Socialförvaltningen har under året avgivit 12 yttranden till lotteriinspektionen.

Reflektioner, analys och framtid

Verksamhetens mål har i hög grad kunnat uppfyllas när det gäller tillsyn under 2017.

Det administrativa stödet som alkoholhandläggarna arbetar med - AlkT och OL2 – tillsammans med tillsynsapparna förenklar förberedelserna inför och under tillsynsbesöken. E-tjänsterna har utökat verksamhetens tillgänglighet då tjänsterna är självinstruerande och kan göras när som helst under dygnet.

Alkoholhandläggarna har en viktig uppgift när det gäller att kontrollera att serveringsställena sköter alkoholservingen på ett korrekt sätt. Detta gäller även kontrollen av detaljhandelsförsäljningen av öl, tobak och vissa receptfria läkemedel. Tillsynen i kombination med möjligheter till sanktioner är det viktigaste instrumentet för att restaurang- och detaljhandelsverksamheten ska kunna bedrivas enligt gällande lagar och bestämmelser. Att så sker är en förutsättning för att branschen ska kunna konkurrera på sunda och lika villkor.

Fokus ska fortsätta att ligga på serveringsställen i city med serveringstid efter kl. 01.00. Dessa får anses utgöra en kategori av s.k. ”riskställen”. Det är viktigt att tillsynen på ställena kring nöjesstråken fortsätts att prioriteras under 2018.

De dialogträffar som kommunen haft under åren tillsammans med polismyndigheten för ”riskställena” har varit väldigt uppskattade och Socialförvaltningens ambition är att dessa ska återkomma under 2018.

Alkoholhandläggarna har fortsatt att medverka i Länsstyrelsens SLANDT-nätverk som syftar till att införa ANDT-tänkandet (alkohol, narkotika, dopning och tobak) inom studentsfären vid Linköpings universitet.

Däröver kontrolleras att reglerna om tobaksförsäljning följs. I Linköping har alkoholhandläggarna bl.a. kontrollerat försäljningsställens skyltning om åldersgräns, att försäljning inte sker till minderåriga, att marknadsföringen inte är uppmanande och att tobaken som säljs är laglig. Detta har upplevts vara viktigt, framförallt när det funnits misstanke om olaglig försäljning.

Förekomsten av olaglig tobak i Linköping är starkt beroende av hur stor del av införseln i landet som når kommunen. Vid tillsyn hos försäljningsställen har ingen olaglig tobak upptäckts vid försäljningsställena. Marknadsföringen gällande tobak hålls inom lagens ramar.

Socialnämnden beslutade i december 2010 att ge informationssekreterarna vid Medborgarkontor City rätt att fatta beslut enligt lotterilagen. Medborgarkontor City har lämnat in 9 ansökningar om lotteritillstånd och 17 lotteriredovisningar till Socialförvaltningens diarium.

Under året har tre handläggare arbetat med verksamheten inklusive de kommuner som Linköpings kommun tecknat avtal med. Socialförvaltningen gör bedömningen att de tre alkoholhandläggarna i dagens läge klarar av arbetsbelastningen.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Christer Qvist
Administrativ chef